Nr. 61 (1692). Cena 250.000 mk Włocławek, czwartek dnia 13 marca 1924 r. Rok VII

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata na miejscu 1 zł. 80 gr., na prowincji i z odnoszeniem do domu 2 zł. 50 gr.

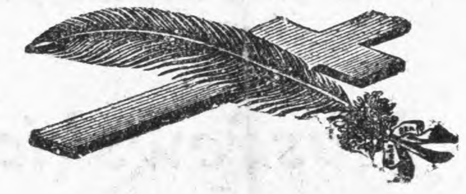
Ogłoszenia za wiersz milimetrowy na pierwszej stronie 10 groszy polskich, na drugiej i trzeciej — 8 gr., na czwartej — 5 gr. Ogłoszenia drobne po 3 grosze za wyraz. Tłustym drukiem — podwójnie. Najmn. ogł.— 30 gr. Dla zagranicy ceny o 100 proc. wyższe. Układ ogłoszeń czterołamowy. Ceny ogłoszeń, podane w złotych polskich, obliczane będą podług kursu złotego franka, ustalonego przez Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12

REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783

W dniu 10 Marca 1924 roku o godzinie 10-ej rano, namaszczony Olejami Św., zmarł na rękach naszych w gmachu Sądu Okręgowego we Włocławku nasz nieodżałowany Prezes

Ś. P.

Władysław Nowca

KAWALER ORDERU „POLONIA RESTITUTA",
HONOROWY OBYWATEL MIASTA WŁOCŁAWKA.

Okrutne ramię śmierci nie oszczędziło przezacnego człowieka, nieporównanego zwierzchnika i opiekuna, przecinając pasmo Jego jasnych, pełnych trudnej owocnej pracy dni, pogrążając nas w głębokim, niemilknącym żalu.

Niechaj odpoczynek, którego nie zaznał podczas niestrudzonego życia, obejmie Jego drogie prochy tchnieniem wiekuistego trwania!

Niegasnąca pamięć o ukochanym zwierzchniku i opiekunie istnieć będzie wiecznie w sercach naszych.

Pracownicy Sądu Okręgowego i Sądów Pokoju Okręgu Sądu Okręgowego we Włocławku.

Ś. † P.

Władysław Nowca

PIERWSZY PREZES RADY MIEJSKIEJ
OBYWATEL HONOROWY MIASTA WŁOCŁAWKA

zmarł nagle 10. marca 1924 roku

o czem zawiadamia

Rada miasta Włocławka

i prosi obywateli o przyjęcie licznego udziału w pogrzebie.

W dniu 10 marca 1924 r. po krótkich cierpieniach zmarł we Włocławku

Ś. † P.

Władysław Nowca

były wieloletni Prezes, ostatnio Członek Zarządu naszego Towarzystwa.

Wyprowadzenie zwłok do Kościoła Katedralnego z domu żałoby odbędzie się we środę o godzinie 4-ej po południu. Nazajutrz, w dniu 13 marca o godzinie 10-ej rano, po nabożeństwie, nastąpi pogrzeb na cmentarzu miejscowym.

O smutnym tym obrzędzie zawiadamia wszystkich znajomych i życzliwych grono najbliższych współpracowników i kolegów, stanowiących

Zarząd Sp. Akc. Towarzystwa Cukrowni „Brześć Kujawski".

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi najukochańszej żonie i córce

Ś. † P.

z Maszewskich

Bronisławie Wlazełko

a w szczególności Księżom, Korpusowi Oficerskiemu 14 p. p. i uczenicom koleżankom gimn. im. Konopnickiej

Składamy serdeczne „Bóg Zapłać"

Mąż i Rodzina.

Dusza twoja jest zbyt wielka, by się miała przywiązywać do pociech ziemskich. Błg. S. Teresa.

Klasa robotnicza wobec bezrobocia.

Mowa ks. posła Aleksandra Wóycickiego w Sejmie w dniu 6 marca r. b.

Wysoka Izbo!

W sprawie bezrobocia, jaka zajmuje obecnie pełną Izbę, odróżnić należy dwie strony: aktualną i zasadniczą. Aktualnej strony bezrobocia nie załatwia ustawa, przedłożona Sejmowi; do zaspokojenia jej zobowiązał się Rząd, który przystąpił już do urzeczywistnienia swych zamierzeń. Nierównie ważniejszą jest strona zasadnicza sprawy. Na bezrobocie, jako na chorobę społeczną, nie trzeba patrzeć pod ciasnym kątem widzenia jego aktualności, lecz pod znacznie szerszym kątem, jako na chorobę ciężką, długą, przewlekłą, którą leczyć należy odrazu, bezzwłocznie, o ile nie chce się narażać ciała narodowego na skutki wprost nieobliczalne. Strona zasadnicza zagadnienia polega na tem, co następuje.

Polska, jeżeli chce poprostu żyć, musi być krajem nie wyłącznie rolniczym, ale i przemysłowym; owszem musi ona rozwijać przemysł krajowy wszelkiemi zdrowemi sposobami, iżby: stać się państwem samowystarczalnem, przeto od innych niezależnem, 2) iżby dać chleb u siebie wszystkim swym dzieciom, które przez 100 lat niewoli tułały się po świecie, a temsamem zmniejszały co rok siłę liczebną i produkcyjną organizmu narodowego. Zaś przemysł narodowy w dzisiejszej fazie produkcji maszynowej bezwzględnie wymaga, niby gmach filaru, potężnej, zdrowej, moralnej klasy robotniczej. O ile ten filar będzie słaby, chory, niemoralny, to i przemysł, a temsamem byt narodowy chwiać się będzie.

O ten najważniejszy czynnik bogactwa narodowego troszczyć się musi każdy cywilizowany naród; klasie robotniczej musi zabezpieczyć on jutro nietylko przez dostarczenie pracy w kraju, ale i przez mądre ustawodawstwo społeczne, przez cały system ubezpieczeń społecznych. Jak doniosłą dla narodu sprawą jest racjonalne prawodawstwo społeczne, tudzież system ubezpieczeń społecznych mówi o tem przykład Niemiec. Między rokiem 1870-ym a 1880-ym uboga ludność niemiecka gromadnie wychodziła do krajów obcych na zarobki. Po r. 1880-ym, kiedy rząd niemiecki wprowadzać począł stopniowo reformy społeczne, do roku 1890-go stopień emigracji odrazu zmniejszył się nader mocno, tak iż w roku 1900-ym wychodźctwo ustało zupełnie. Państwo tedy przez swą mądrą politykę gospodarczą i społeczną w krótkim bardzo czasie zażegnało grożące narodowi niebezpieczeństwo masowego wychodźctwa.

W Polsce podobnie Państwo musi ratować klasę robotniczą od niechybnej klęski. U nas bowiem proces proletaryzacji odbywa się tak szybko i tak wysoki mamy przyrost naturalnej ludności, że gdybyśmy nie umieli prowadzić mądrej polityki gospodarczej i społecznej groziłoby nam powolne wyludnienie, takie, jakie spotkało Irlandję, która mimo swą najwyższą wśród narodów rozrodczość, z 8-u miljonów ludności na początku 19-go stulecia spadła do 4-ech miljonów mieszkańców w początkach w. 20-go.

Tymczasem Niemcy, dzięki powstrzymaniu wychodźctwa, tudzież powiększeniu ludności w związku z kulturą duchową mas, przedstawiają najwyższą w Europie siłę wytwórczą i spożywczą. Zrównać się z niemi mogą tylko Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Niesłychany przyrost ludności niemieckiej z 41 miljonów w 1871 r. do 70 miljonów w r. 1915, czyli o 75 proc. w ciągu lat 45, przy zupełnem powstrzymaniu wychodźctwa i olbrzymim rozwoju klasy robotniczej, każe podziwiać mądrą politykę gospodarczą i społeczną rządu niemieckiego. Zaś mądrość polityczna każe naśladować ten przykład.

A właśnie ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia — to dalszy krok naprzód, to dalsze ogniwo w systemie ubezpieczeń społecznych, jaki mamy w Polsce, a który musimy stale rozwijać. Nauka bowiem społeczna mówi, że życie nowoczesnych narodów bezwzględnie wymaga reform społecznych: te zaś mają to w swej naturze, iż za jedną reformą iść musi szereg innych, które są tylko uzupełnieniem jedna drugiej.

Nie możemy tedy patrzeć na ustawę przedłożoną pod ciasnym kątem widzenia aktualności sprawy. Nawet sanacja Skarbu nie może nas odstraszać od rozpoczęcia leczenia tej choroby społecznej. Choroba będzie przewlekła i trudna do uleczenia. Po wojnie bowiem nastały nowe czasy i nowe przeobrażenia gospodarczo-społeczne. Rozrost przemysłu pozaeuropejskiego, przyśpieszony przez wojnę, jest równoznaczny z utratą rynków zamorskich przez kraje europejskie. To powód upadku gospodarczego krajów przemysłowych. To przyczyna również masowego bezrobocia, które wyrzuca na bruk miljony robotników. I to przesilenie gospodarcze krajów europejskich i to bezrobocie miljonowych rzesz robotniczych stanowią objawy bynajmniej nie przejściowe. Przez długi czas dręczyć one będą kraje z nami sąsiadujące i naszą Polskę. Polska przecie ścisłemi nićmi związana jest z wielkiem ciałem gospodarczem międzynarodowem. I u nas tedy bezrobocie będzie stałym gościem, przyczyniającym nam wiele, wiele cierpienia. Dletego ustawa o bezrobociu jest uzasadnioną koniecznością. A przeto imieniem Klubu Demokracji Chrz. oświadczam, że za ustawą niniejszą będziemy głosowali w brzmieniu większości Komisji Ochrony Pracy.

Wybuch w kopalni.

Zginęło 175 górników.

SALTLAKE-CITY, 12. III. (PAT.) Wskutek eksplozji wybuchł pożar w kopalni, przyczem 175 górników zginęło. Przyjście z pomocą zagrzebanym górnikom jest niemożliwe.

Kupujcie u chrześcijan!

Co niesie dzień?

MARZEC 13 CZWARTEK

Dziś: Wincenty Kadł. b. w., Roderyk k. m.

Jutro: Matylda, królowa.

Wschód słońca o g. 6.22
Zachód o g. 5.58

Wsch. księżyca o g. 10.14
Zachód o g. 1.8

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Marzec	godzina	ciśnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopn. Celsjusza	zachmurzenie nieba 0—10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
11	21	62,4	—0,6	10	W — 2
12	7	65,2	—2,4	10✳	NW — 2
12	13	67,5	—2,2	10	NE — 2

W dniu 11 marca najwyższa temperatura wynosiła +,1,8, najniższa — 7,3. Śnieg: 2 cm.

Kurs franka złotego waloryzacyjnego na dzień 12 marca r. b. wynosi 1.800.000 mk.

Z giełdy d. 11.3:

Dolar	9 250.000
Funt angielski	39.500.000
Frank szwajcarski	1.592.500
Frank francuski	334.250
Frank belgijski	293.250
Liry włoskie	385.000
Korony czeskie	264.600
Korony austrjackie (100)	—

4% poż. premj. 950.000., 8% poż. złota 15.000.000, 6% poż. serja II A. 1.350.000, 6% pożycz. dol. 5.550.000, 4½% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemskiego (216 mk. = 100 rub. rosyj.) 6.500.000 mkp.

Nabożeństwo żałobne. Za duszę śp. Władysława Nowcy, Prezesa Sądu Okręgowego we Włocławku, odprawione dziś będzie o godz. 10 rano naaożeństwo żałobne. Mszę św. odprawi J. E. ks. bp. dr. St. Zdzitowiecki.

Na nabożeństwie będą obecni przedstawiciele urzędów miejscowych, wojska, organizacyj społecznych i szkół. Spodziewany jest przyjazd przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości.

„Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Władysława Nowcy, pierwszego Dyrektora Szkoły Handlowej Polskiej we Włocławku, Rada Opiekuńcza i Rada Pedagogiczna Gimnazjum Państwowego Ziemi Kujawskiej składa na rzecz T-wa kulturalnej opieki nad polakami zamieszkałymi zagranicą im. Adama Mickiewicza 127.000.000 mk".

L. Wencel.

›Dzieci dla dzieci‹ Pod tem hasłem komitet doraźnej pomocy dla nędzy wyjątkowej pod protektoratem J. E. ks biskupa Zdzitowieckiego w dniu 17 marca (poniedziałek) o godz. 3.30 po połud. w teatrze ›Nowości‹, ul. Cyganka, urządza dla szkół powszechnych ›Wieczór Baśni‹, na który złożą się: komedyjka, deklamacje, śpiewy i żywe obrazy. Przedstawienie będzie prawdziwie artystycznie wykonane i ma dać żywy obraz serdecznej troski o dolę najbiedniejszych. Niechże więc młodzież obecnością swoją zadokumentuje miłośc dla tych malutkich. Ceny miejsc od 500.000 mk. do 3.000.000. Bilety można nabywać wcześniej w polskich księgarniach. Szczegółowe programy będą do nabycia przy wejściu do teatru.

Podziękowanie. Bal oficerów garnizonu Włocławek urządzony 1 marca b. r. na rzecz kultury i oświaty żołnierzy oddziałów Garnizonu dał dochodu brutto 6,127 miljonów, netto 2,015 miljonów, ta suma została podzielona między oddziały w sposób następujący:

14 p. piechoty	Mk.	1.515,150.000
II/26. p.a.p.	Mk.	350,000,000
Kadra 8 p. strz. konn.		100,000,000

Za dary w imieniu służby niniejszym składam podziękowanie: Przewodniczącej Oddz. Czerwonego Krzyża p. Boyé, Zarządowi Cukrowni Choceń, Zarządowi Cukrowni Brześć-Kujawski, p. Bauerowi, p. Józefowi Chrząszczewskiemu, p. Borzęckiemu, p. Beczkowiczowi, p. Gorzeńskiemu, p. Steinowi, p. inż. Ciechanowskiemu, p. baronowi Kronenbergowi, p. Haackowej, oraz Dyr. Gimn. Państw. P. Wenclowi, za użyczenie sali, i wszystkim Paniom i Panom, którzy przyczynili się swoją współpracą i ofiarami do uświetnienia zabawy.

w/z. Komendant Garnizonu
(—) Kozieradzki Józef
major.

Nowo powstałe polskie placówki. W dniu 10 b. m. komisja Sanitarno-techniczna zwiedzała w celu uruchomienia młyna w zakł. Św. Józefa na Glinkach, oraz kaszownika Sylwina Czarneckiego, nowo-powstałe zakłady przemysłowe.

Nowy cennik (№ 41) branży kolonjalnej obowiązuje z dniem 12.III.

Wolno będzie sprzedawać w złotych polskich. Minister spraw wewnętrznych p. Sołtan oświadczył jednemu z posłów żydowskich, że w tych dniach ukaże się rozporządzenie, zezwalające na handel w złotych, oraz wskazujące sposób wystawiania rachunków, cenników i faktur w walucie złotowej.

Podatki bezgotówkowe. Osoby, posiadające konta czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności, mogą uiszczać podatki w drodze bezgotówkowej w ten sposób, że wystawiają one czek przelewowy na odpowiednią kwotę franków złotych, którą to kwotę P. K. O. przerachuje według kursu dnia na marki polskie i przeleje odnośną sumę z konta płatnika podatkowego na konto właściwej kasy skarbowej.

Jest to wielkie udogodnienie dla płatników podatkowych, a pożyteczne wogóle zarządzenie, gdyż przyczynia się do rozwoju tak bardzo u nas pożądanego obrotu bezgotówkowego.

O wyzyskanie czasu pracy urzędników. P. premjer Grabski zwrócił się z okólnikiem do urzędów, w którym zwraca uwagę, że w chwili przeprowadzenie sanacji skarbu państwa, wymagana jest we wszystkich dziedzinach życia społecznego, jaknajbardziej wytężona praca. W szczególności zaś premjer uważa za niezbędną by 6 i pół godzinny czas urzędowania był pod względem pracy we wszystkich urzędach, instytucjach i zakładach państwowych jaknajbardziej wyzyskany. Pozatem p. premjer żąda bezwzględnego punktualnego rozpoczynanie zajęć służbowych, a nadewszystko szybkiego załatwiania interesantów wyznaczonych na tych godzinach, z wyłączeniem załatwienia w tymże czasie jakichkolwiek innych spraw, dopóki chociaż interesant czeka swojej kolei.

Ordery i odznaczenia zagraniczne. W ostatnich czasach zaszły wypadki odmowy ze strony oficerów przyjęcia odznaczeń zagranicznych. Min. spraw wojsk. wyjaśnia, że wysokości odznaczenia decyduje wyłącznie władza przełożona, ubieganie się o odznaczenie i stanowienie o jego stopniu i t. d., jest absolutnie niedopuszczalne.

Oficer niezadowolony z odznaczenia lub nie przyjmujący na tej zasadzie, że nie posiada odznaczeń krajowych, może otrzymywanych odznaczeń zagranicznych nie nosić; przyjąć je jednak jest obowiązanym z uwagi na to, że nieprzyjęcie odznaczenia zagranicznego pociąga za sobą trudności natury politycznej, które są zupełnie niepożądane. Min. spraw wojsk. pociągać będzie winnych do najsurowszej odpowiedzialności dyscyplinarnej

Sprostowanie. We wczorajszem № 60 ›Słowa Kujaw.‹, na str. 3 w rubryce „z okolic‹ wkradła się pomyłka, gdyż zamiast wyrazu ›niemki‹ mylnie wydrukowano ›ósemki‹, co niniejszym prostujemy.

Biskupstwo kaliskie z siedzibą biskupa w Kaliszu.

Dowiadujemy się, że w krótkim czasie powstanie Biskupstwo Kaliskie z siedzibą biskupa w Kaliszu. Z chwilą zawarcia przez Polskę ze Stolicą Apostolską konkordatu, utworzone zostaną w Polsce trzy biskupstwa, a mianowicie: Kaliskie, Częstochowskie, z siedzibą biskupa w Częstochowie i Górnośląskie (z siedzibą biskupa w Pszczynie.

Ustanowienie Biskupstwa Kaliskiego będzie dla Kalisza doniosłem wydarzeniem, jak również i dla tych powiatów, które do Biskupstwa Kaliskiego zostaną włączone, a między innemi Ostrowskiego i Pleszewskiego z Księstwa Poznańskiego.

Rezydencją biskupią w Kaliszu będzie prawdopodobnie plebanja przy Kollegjacie św. Józefa.

Nieobywatelskie stanowisko Widzewskiej Manufaktury.

8.000 bezrobotnych na bruku. Tak chce prezes Widzewskiej Manufaktury p. Uszer Kon.

Przedwczoraj o godz. 4 rano zakończono pracę w fabrykach Widzewskiej Manufaktury. Robotnikom wymówiono na dwa tygodnie przed terminem.

Osiem tysięcy robotników zostało bez pracy. Nieobywatelskie stanowisko dyrekcji Widzewskiej Manufaktury, w obecnej sytuacji ogólnego bezrobocia, winno być potępione z całą bezwzględnością przez ogół polskiego społeczeństwa.

Według kalkulacji Widzewskiej cennik płac jest mniejszy od 10—20 proc. od ogolnie przyjętego cennika w przemyśle włókienniczym.

Jak się dowiadujemy Widzewska Manufaktura nie należy do Związku przemysłu włókienniczego dlatego też rządzi autonomicznie, według swej kalkulacji dolarowej, nie licząc się zupełnie z interesami ogółu i robotnika.

TELEGRAMY.

Ciągłe szykany gdańskie.

GDAŃSK. (A.W.) W. m. Gdańsk zgłosiło do wysokiego komisarza wniosek o wydanie decyzji, iż Polska nie jest uprawniona do zorganizowania dodatkowego specjalnego urzędu pocztowo-rozdzielczego dla przesyłek zagranicznych w porcie gdańskim. Wysoki komisarz zdecydował, że wszelkie zastrzeżenia ze strony Gdańska są bezzasadne. Wobec tego wysoki komisarz zadecydował aby utrzymać w mocy odnośną umowę rady portu i oddać polskiej administracji pocztowej w dzierżawę długoterminową, miejsce na urządzenie urzędu pocztowego przesyłkowego i rozdzielczego dla przesyłek zamorskich skierowanych z Polski i do Polski.

Rokowania polsko-niemieckie.

GENEWA, 12.III. (PAT.) Po kilkodniowej przerwie wznowiono z udziałem ambasadora brazylijskiego w Paryżu, p. Souza Dantas, oraz sekretarjatu Ligi, rokowania polsko-niemieckie, dotyczące spraw, wynikających z artykułów 3 i 4 traktatu, zawartego pomiędzy Polską a głównemi mocarstwami d. 28 czerwca 1919 r. Raport będzie w najbliższych dniach przedstawiony radzie Ligi.

Konferencja ministra Skirmunta.

GENEWA, 12.III. (PAT.) Minister Skirmunt konferował wczoraj z przewodniczącym rady Ligi narodów Guanim i innymi delegatami, między innymi, z Beneszem. Delegat polski wręczył przewodniczącemu Guaniemu notę w sprawie zmian dodatkowych gwarancyj projektu konwencji kłajpedzkiej. Na plenum dzisiejszego posiedzenia rady Ligi rozważane będą sprawy gdańskie: sprawa opieki nad obywatelami polskimi w Polsce, oraz sprawa flagi rady portu.

Święto polskie we Francji.

PARYŻ. (A. W.) W dniu narodowego święta polskiego 3 maja w Sorbonie odbedzie się uroczystość, w której weźmie udział francuska liga morska. Uroczystość ma być wielką manifestacją w obronie praw Polski do Gdańska.

MYSLI.

Wybrał J. K.

Gdy czytam niekiedy dzieła, w których doskonałość przedstawiona jest jako najeżona tysiącznemi trudnościami, biedny mój rozum zaraz się nuży, zamykam taką mądrą księgę, która mi głowę mąci i wysusza serce i chwytam Ewangelję świętą. Wtedy wszystko przedstawia mi się świetlane, jedno jedyne słowo odkrywa duszy mej nieskończone widnokręgi, doskonałość wydaje mi się łatwa, widzę, że wystarcza znać swą nicość i oddać się jak dziecko w ręce Boga.

Błog. S. Teresa.

Sytuacja we Francji.

PARYŻ, 12.III. (P. A. T.) Rada ministrów zajmowała się określeniem stanowiska, jakie rząd ma zająć wobec przebiegu dyskusji nad projektami finansowemi w senacie. O ile senat obstawałby przy tekście, zmieniającym art. I-szy, nie przyznając Poincarému prawa do przeprowadzenia oszczędności przez ogłoszenie specjalnych dekretów, zmieniając w ten sposób zasadniczą część uchwalonego w izbie projektu, w takim razie Poincaré przyjęcie tego artykułu postawi, jako kwestję zaufania. W kołach kierowniczych oświadczają, że pogłoski, jakoby Poincaré zamierzał zreorganizować gabinet i zwołać zgromadzenie narodowe, któreby przedłużyło kadencję obecnej izby, są zupełnie bezpodstawne.

PARYŻ, 12.III. (P. A. T.) Na posiedzeniu rady ministrów Poincaré przedstawił szczegółowo środki i projekty zarzadzeń, mających na celu uzdrowienie sytuacji finansowej, nad któremi zastanawiano się wczoraj na konferencji w pałacu elizejskim.

Z parlamentu angielskiego.

LONDYN, 12.3. PAT Przedmiotem wczorajszych debat w izbie gmin, była, między innemi, kwestja bezrobocia. W dyskusji zabrał głos ekspremjer Baldwin, który powiedział, że, o ile rząd Labour Party ma w programie swym środki przeciwko bezrobociu,

to może liczyć na poparcie izby i stojącego za nią społeczeństwa. Gdyby jednak rząd nie mógł wypracować takiego programu, stanie wówczas przed problematem, o który załamie się, tak jak załamać się musi każdy gabinet, którego program w sprawie bezrobocia okazałby się nie do przyjęcia. W odpowiedzi na mowę Maldwina minister pracy Shaw oznajmił, iż w kwestji bezrobocia rzad ponosi taką odpowiedzialność, jaką ponosi np. w sprawie zobowiązań wojennych. Sinister wyraził nadzieję, iż w najbliższych kilku tygodniach rząd wystąpi z projektem prawa, regulującym sprawę bezrobocia, a obejmującym kwestję ubezpieczeń i kwestje zarobków. Poza tem rząd podejmie szereg robót mających na celu zapewnienie pracy masom bezrobocznych.

Manewry angielskie na morzu Śródziemnem.

LONDYN, 11 marca. (P.A.T.) W poniedziałek, dnia 10 b. m. flota angielska rozpoczęła manewry na morzu Śródziemnem w sąsiedztwie wysp Balearskich. W manewrach tych wzięły udział połączone eskadry śródziemnomorskie i atlantyckie, złożone z około 100 okrętów wojennych różnego typu, pod naczelnem dowództwem admirała de Robeck, który kierować będzie ćwiczeniami na słynnym pancerniku »Queen Elisabeth«. W akcji tej wezmą również udział eskadry łodzi podwodnych w charakterze patroli. Służbę wywiadowczą pełnić będzie flota napowietrza. Manewry zmierzać będą do odtworzenia sytuacji, jaka miała miejsce podczas bitwy około Jutlandji. W drugiej części manewrów wystąpią łącznie torpedowce, łodzie podwodne i hydroplany. Cwiczenia, według przewidywań, ukończą się w sobotę przyszłego tygodnia.

W związku z manewrami Times powołuje się na budżet ministerjum awjacji na przyszły rok finansowy i wyraża zadowolenie, że budżet ten, wynoszący na cele obrony powietrznej państwa 14 i pół miljona funtów sterlingów, jest właściwie dalszym ciągiem polityki poprzedniego gabinetu, a zatem zgodny jest z zaleceniami komitetu obrony imperjum, ogłoszonemi jeszcze w lecie roku zeszłego.

Sprawa Hittlera i Ludendorffa.

MONACHJUM, 12.III. (P. A. T.)— W uzupełnieniu wiadomości o zeznaniach jakie złożył wczoraj jenerał Lossow donoszą, iż na zapytanie, dlaczego Lossow nie uprzedził Ludendorffa o stanowisku, zajętem przez Kahra, Lossow odpowiedział, że uczynił to dla dwóch powodów 1) ze względu na przewagę sił hittlerowców byłoby nierozważne ujawniać przedwcześnie swoją grę; 2) tak świadek, jak Kahr pałali gniewem ku Hittlerowi i Ludendorffowi za zamach, dokonany na nich w piwnicach browaru. Dalsze zeznania składa Lossow przy drzwiach zamkniętych. Pod koniec posiedzenia Hittler oświadczył, że podtrzymuje swoje wyjaśnienie wypadków listopadowych, zeznania zaś jenerała Lossowa są kłamliwe.

Rozruchy wojskowe w Irlandji.

LONDYN, 12.III. (Pat.) P.R. Według informacji z Dublina, rozruchy wojskowe w Irlandji wywołane były zwolnieniem ze służby 900 oficerów. Większość z pośród nich, po zwolnieniu opuściła koszary, zabierając ze sobą zapasy karabinów i amunicji, poczem udali się do pobliskich lasów, gdzie myślą się bronić.

L. III. 840-24

Obwieszczenie.

Podaje się niniejszym do wiadomości publicznej, iż p. **Juljan Grosman przestał być sekwestratorem miejskim.**

Magistrat m. Włocławka.
Prezydent: *(—) Krauze.*

Włocławek, dn. 10 marca 1924 r.

OFIARY.

Otrzymane marek 10 miljonów od W. Panów M. T., L. A. i Ż. M. załącza dla biednej Geniusi S. K.

Boluś, Marychna, Zochna i Włodziu Pawłowscy z Radziejowa dla Geniusi Mk. 5.000.000

Wanda i Wacław Jakubowscy, zamiast kwiatów na grób ś. p. Władysława Nowcy, prezesa Sądu Okręgowego, czcigodnego i ukochanego przyjaciela naszego składają na nędzę Wyjątkową Mk. 10.000.000: na schronisko dla Weteranów 10.000.000, razem dwadzieścia miljonów marek.

Dla uczczenia pamięci zacnego człowieka ś. p. Prezesa Władysława Nowcy w miejsce kwiatów na trumnę składam 100.000.000, marek w sposób następujący: Mk. 50.000.000 dla Gimnazjum Państwowego męskiego do dyspozycji Rady Opiekuńczej. Mk. 25.000.000 dla Gimnazjum Państowego żeńskiego do dyspozycji p. Degen Ślósarskiej. Mk. 25.000.000 dla Gimnazjum im. Długosza do dyspozycji ks. kanonika Filipskiego. L. B.

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. prezesa Władysława Nowcy długoletniego honorowego opiekuna szkoły powszechnej № 7 dziatwa tejże szkoły składa 10 miljonów marek dla Geniusi.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Zgubiono książeczkę wojskową Jakuba Śpiewaka wydaną przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca zechce odnieść do policji.

REDAKTOR: KS. JAN KOBIERSKI CZCIONKAMI DRUKARNI DIECEZJALNEJ WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.